

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
Strandgaten 229
5804 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

22/8976-2

23. desember 2022

Statsbudsjettet 2023 - tildelingsbrev til Fiskeridirektoratet

1. Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Innst. 8 S (2022–2023), Innst. 3 S (2022–2023), Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler til Fiskeridirektoratet for 2023.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriteringer for Fiskeridirektoratet for 2023. Brevet gir også enkelte faglige føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse i 2023. Departementet understreker at brevet ikke gir en uttømmende oversikt over etatens mange og store løpende oppgaver. Etatens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruks for styringen av Fiskeridirektoratet fastsatt 25.06.2014.

Fiskeridirektoratet må være forberedt på, innenfor gjeldende budsjettramme, å bli pålagt enkelte oppdrag av tidsmessig eller oppgavemessig avgrenset karakter i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. Mer omfattende oppgaver som fordrer omprioriteringer i forhold til det som er angitt i dette brevet, vil gis i form av et tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnede forventninger og prioriteringer

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med

55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

I fiskeri- og havpolitikken vil vi sikre nasjonal råderett over fiskeressursene, og forvalte dem til det beste for dagens og framtidige generasjoner. Norge skal være den ledende havbruksnasjonen og utvikle nye næringer, satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

Klimakrisen er vår tids største utfordring, og regjeringen har stadfestet at klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Regjeringen arbeider for at norske posisjoner knyttet til internasjonal marin ressurs- og miljøforvaltning får gjennomslag, og har som mål å inngå avtaler om felles forvaltning av fiskebestander som sikrer bærekraftig høsting og forvaltning av fiskeriene.

Samtidig får de regionale og globale havmiljøprosessene, i regi av både EU og FN, stadig større betydning for norsk fiskeri- og havbruksforvaltning. Diskusjonene om vern, bevaring og bruk av naturressursene stiller store krav til kunnskapen om fiskerienes og havbruksnæringens miljøpåvirkning i egne farvann. Fiskeridirektoratet har en viktig rolle i å få frem slik kunnskap og synliggjøre tiltak som bidrar til god bevaringseffekt.

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil sikre en variert, fiskereid og bærekraftig fiskeflåte, som bidrar til at fisken gir økt aktivitet, større verdiskaping og flere helårige arbeidsplasser langs hele kysten. Regjeringen vil i vårsesjonen 2023 legge fram en ny kvotemelding, og Stortingets behandling vil gi føringer for Fiskeridirektoratets videre arbeid med utvikling av kvotesystemet.

Fiskeridirektoratet har videre en viktig rolle som bidragsyter inn i den styrkede innsatsen mot fiskeri- og miljøkriminalitet nasjonalt og internasjonalt og i innsatsen for å stanse plastforurensning i havet.

Regjeringen legger stor vekt på god sameksistens mellom de norske havnæringene. Hurdalsplattformen omtaler både utvikling av næringsplaner for havområdene, flere indikatorer i trafikklyssystemet, styrking av bestands- og ressursforskningen og sikring av sentrale norske gyteområder og fiskefelt.

Regjeringen vil legge til rette for vekst i akvakulturnæringen. Den vil videreutvikle trafikklyssystemet og ha en tydeligere strategi for sporing og for å hindre rømming av fisk. Det fordrer en stadig utvikling og forbedring av akvakulturforvaltningen. Rammene som legges for næringen, skal gi mulighet for en økning av produksjonen i et langt perspektiv, innenfor rammer som er akseptable for miljøet.

Forebygging og håndtering av effekter av rømming og etterlevelse av biomasseregelverket er fortsatt prioriterte områder i akvakulturforvaltningen. Dagens havbruksregelverk speiles av at produksjonen av matfisk i åpne merder i sjø har vært den rådende driftsformen. Det er nødvendig å utvikle regelverket, slik at det ikke er til hinder for nye og innovative driftskonsepter innen oppdrett.

Regjeringen vil utvikle et eget konsesjonsregime for oppdrett til havs med strenge krav til bærekraft og sameksistens mellom ulike havnæringer, og dette arbeidet vil fortsatt være en prioritet for Fiskeridirektoratet fremover.

I 2023 blir det avgjørende å få den nye organisasjonsstrukturen til å fungere godt, slik at formålet med endringene kan realiseres. Videre utvikling av digitale løsninger og etatens informasjonsforvaltning vil fortsatt være en hovedprioritering.

3. Mål og indikatorer

Samfunnsoppdrag og hovedmål
Fiskeridirektoratet skal fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet, gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.
Delmål
Havressursforvaltning <ul style="list-style-type: none"> Regelverk og reguleringsmodeller som sikrer bærekraft og lønnsomhet Høsting av marine ressurser i samsvar med nasjonale og internasjonale reguleringer
Akvakulturforvaltning <ul style="list-style-type: none"> Regelverk og tillatelsessystemer som fremmer bærekraft og lønnsomhet Akvakultur i tråd med fastsatte krav
Marin arealforvaltning <ul style="list-style-type: none"> En balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen og havområdene, med utviklingsmuligheter for marine næringer
Utvikling og drift av virksomheten <ul style="list-style-type: none"> Fiskeridirektoratet skal ha en brukerrettet og effektiv saksbehandling Fiskeridirektoratet skal ha fremtidsrettede og rasjonelle IT-løsninger

Fiskeridirektoratet skal rapportere på følgende indikatorer for samfunnseffekt:

Havressursforvaltning

Bærekraft	Verdiskaping
<ul style="list-style-type: none"> Gytebestand for ulike arter Status for bestander, klasse A, B, C Indeks over utslipp/drivstofforbruk 	<ul style="list-style-type: none"> Utvikling i driftsmargin og totale driftsinntekter for fiskeflåten Samlet landet kvantum og førstehandsverdi norske fartøy Utvikling i fangst, antall fiskere og fangst per fisker Utvikling i totalt antall fartøy fordelt på over og under 28 m Oversikt over utvikling i antall tillatelser (aktive/passive), utvalgte grupper

Akvakulturforvaltning

Bærekraft	Verdiskaping
<ul style="list-style-type: none"> - Antall innrapporterte rømte oppdrettsfisk kategorisert på laksefisk og marin fisk - Innslag av rømt oppdrettsfisk på gyte plassene. - Andel oppdrettslokaliteter som ligger i områder med god vannkvalitet - Status/tilstand på oppdrettslokaliteter på innrapporterte MOM B- undersøkelser.	<ul style="list-style-type: none"> - Total produsert mengde og førstehåndsverdi av fisk i akvakulturnæringen - Antall tillatelser med produksjon av laks, regnbueørret og ørret, fordelt på fylke/region, og fordelt på produksjonsområder. - Utvikling i driftsmargin og produksjonskostnad per kilo

Marin arealforvaltning: Antall plansaker Fiskeridirektoratet er involvert i, fremmer innsigelser i, og andel der Fiskeridirektoratets innsigelser hensyntas.

Utvikling og drift av virksomheten: Kvalitativ vurdering av delmålene.

Øvrige rapporteringskrav følger i vedlegg 3.

4. Prioriterte aktiviteter

4.1 Havressursforvaltning

Fiskeridirektoratet skal regulere og kontrollere fiske og fangst med sikte på å skape langsiktig balanse mellom høsting og beskyttelse av ressursene og lønnsomhet for næringen. Havressurslovens forvaltningsprinsipp og grunnleggende hensyn legger rammene for forvaltningens tiltak, og krever inngående kunnskap om status og utvikling for bestander, havmiljø, økosystemer og fiskeflåten. Kunnskap om nivå, konsekvenser og motvirkning av klimaendringer og tapt naturmangfold må vektlegges i havressursforvaltningen. Direktoratet skal samarbeide med forskning, andre sektorforvaltere og næring for å sikre best mulig total kunnskap om fiskerinæringen.

Fiskeridirektoratet forvalter flere registre og er mottaker av en rekke data fra fiskerinæringen. Å forbedre datakvaliteten, forvalte tilgjengelige data på en effektiv måte og utnytte potensialet i økte datamengder er en sentral oppgave for å utvikle fiskeriforvaltningen. Dette gjelder ikke bare i utformingen av fiskerireguleringer, men også i kontrollarbeidet.

Arbeidet med utvikling av fiskerikontrollen i tråd med hovedlinjene i NOU 2019: 21 og direktoratets handlingsplan for fremtidens fiskerikontroll er fortsatt en hovedprioritering i 2023 og årene som kommer.

Arbeid med og oppfølging av ny kvotemelding vil være en annen sentral oppgave i 2023.

Det er samtidig behov for styrket kapasitet innenfor kjerneområdet fiskeriregulering, slik at direktoratet kan fortsette å levere faglig tunge bidrag både i arbeidet med internasjonale fiskeriavtaler, RFMOer og nasjonal fiskeriforvaltning.

Økt press på kystressursene forsterker behovet for en mer kunnskapsbasert forvaltning av lokale bestander. Direktoratet skal samarbeide med Havforskningsinstituttet om prioriteringer og tiltak for forbedret kunnskapsgrunnlag og rådgiving for datafattige bestander av fisk, krepsdyr og sjøpattedyr. Det er videre behov for en best mulig kartfesting av informasjon om kystnære kommersielle bestander og særskilte fiskefelt i kystsonen for arter det fiskes på. Havforskningsinstituttets kartlegging av gyte- og oppvekstområder vil være en viktig datakilde. De nye rapporteringskravene for den minste fiskeflåten vil gi viktig informasjon om fiskeriaktiviteten langs kysten. Det er i tillegg behov for økt kunnskap om uttaket fra fritids- og turistfiske. Fiskeridirektoratet skal også nyttiggjøre seg data innsamlet av andre etater og organisasjoner.

Kysttorskforvaltningen skal gis særlig prioritet i 2023. Det er behov for mer kunnskap om menneskelig aktivitet i gytefeltene og effekten av ulike typer beskyttelse og vern av gytefelt. Fiskeridirektoratet bes spesifikt om å vurdere vernetiltak for gytefelt for kysttorsk nord i samråd med Havforskningsinstituttet.

Det forventes videre at pilotprosjektet for regional medvirkning i forvaltningen av kystnære bestander videreføres.

Fiskeridirektoratet skal i tillegg til sine forvaltnings- og reguleringsoppgaver bidra til utvikling og bruk av fiskeredskap med sikte på å unngå utkast og uønsket fishedødelighet, som fangst under minstemål og uønskede arter, og ut fra fokus på klima og miljø vurdere muligheter for reduserte utslipp fra fiskeflåten.

4.2 Akvakulturforvaltning

Fiskeridirektoratet skal ha kunnskap om status og utvikling i akvakulturnæringen og hvordan havbruk påvirker det omkringliggende miljø, samt effektene av tiltakene som iverksettes for å redusere påvirkningene. Direktoratet skal samarbeide med forskning, andre sektorforvaltere og næring for å sikre best mulig totalkunnskap om akvakulturnæringen. Fiskeridirektoratet skal identifisere kunnskapsbehov og gi tilrådninger til departementet om behov for forskning innenfor sitt sektoransvar.

Reduksjon av produksjonstap i havbruk skal prioriteres også i 2023. I dette ligger også en hensiktsmessig og ressurseffektiv rapportering. På dette området må Fiskeridirektoratet samarbeide med næringens organisasjoner og andre etater som Mattilsynet, Miljødirektoratet, Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektoratet skal gi råd til departementet om regelverksutvikling i lys av at akvakulturnæringen stadig er i endring, at kunnskapen utvikles og ut fra samfunnets

overordnede behov. Fiskeridirektoratet skal i sitt regelverksarbeid sikre brukervennlighet og forenkling og samarbeide med relevante sektormyndigheter.

Det offentlige utvalget som foretar en helhetlig gjennomgang av tillatelsessystemet i havbruksnæringen, skal levere sin tilråding i form av en NOU i 2023. Vi legger til grunn at Fiskeridirektoratet vil måtte bidra i oppfølgingen av NOUen.

Det kan også være relevant å se nærmere på deler av tildelingsregelverket ut over arbeidet som foregår i utvalget. Blant annet er det behov for at Fiskeridirektoratet bidrar til arbeid med videreutvikling av regelverket for tildeling av tillatelser til akvakultur på land

Det er en omforent oppfatning at dagens driftsplanløsning verken er tilpasset dagens behov eller tilfredsstillende dagens krav til brukervennlighet. Det vil være behov for at Mattilsynet og Fiskeridirektoratet følger opp og fortsetter pågående arbeid på dette området. Målet er å gjennomføre forbedring og forenkling av næringsaktørenes og forvaltningens behandling av driftsplaner i løpet av 2023.

Direktoratet må påregne å bidra i arbeid knyttet til avklaring av rammebetingelser for havbruk som foregår lengre til havs enn det som er vanlig i dag, både når det gjelder snarlig fastsettelse av det mer langsiktige regelverket, men også gjennom aktivt å legge til rette for de aktørene som ligger fremst i løypa. Dette arbeidet blir viktig også i 2023. Spesielt vil arbeid i forbindelse med konsekvensvurdering av de utvalgte områdene for havbruk til havs «Norskerenna sør», «Frøyabanken nord» og «Trænabanken» være viktig i 2023. Fiskeridirektoratet skal også gå en ekstra runde om hvorvidt det er grunnlag for å anbefale også et område utenfor Troms og Finnmark for konsekvensvurdering. Denne prosessen skal ikke forsinke arbeidet med å konsekvensvurdere de andre tre områdene.

Arbeidet med et helhetlig og mer effektivt system for overvåking og uttak av rømt oppdrettsfisk i vassdrag skal fortsette. Nødvendige forskriftsendringer og utvikling av relevante verktøy, herunder en elvekatalog, skal være en del av dette arbeidet. Prinsippet om at forurenser betaler skal legges til grunn. Det skal også etableres et forskriftsfestet krav om felles sporingsløsning for alle innehavere av tillatelser etter laksetildelingsforskriften.

Fiskeridirektoratet skal føre et risikobasert tilsyn med akvakulturnæringen og gi veiledning om regelverket. Forebygging og håndtering av effekter av rømming og etterlevelse av biomassereguleringen er fortsatt prioriterte områder. Nettbasert erfaringsformidling som støtte til akvakulturnæringens egen risikohåndtering er et sentralt virkemiddel.

Fiskeridirektoratet skal bistå departementet med gjennomføring av tildeling av ny kapasitet. Neste kapasitetsjustering blir i 2024. Etter tildelingsrunden i 2022 ble noe kapasitet stående usolgt. Departementet vil vurdere hvorvidt dette skal tildeles i 2023.

Direktoratet skal følge opp og dokumentere at tildelingsprosesser og lokalitetsklareringer blir gjort på en effektiv måte. Direktoratet har det faglige veiledningsansvaret overfor fylkeskommunene som akvakulturmyndighet.

Fiskeridirektoratet skal i samarbeid med Miljødirektoratet fullføre oppdateringen av forurensningsregelverket for akvakulturnæringen, som har vært på høring tidligere.

4.3 Marin arealforvaltning og arbeidet mot marin forsøpling

Marin arealforvaltning

Fiskeridirektoratet har en viktig oppgave i å bidra til at fiskeri- og akvakulturnæringens interesser blir ivaretatt i plan- og arealprosesser. Faglig solide innsigelser er et sentralt virkemiddel.

Det skal i størst mulig grad arbeides for sameksistens og sambruk mellom fiskeri og havbruk, og for sameksistens mellom sjømatproduksjon og annen næringsvirksomhet i kyst- og havområdet, herunder havvind, petroleum og annen virksomhet. Fiskeridirektoratet må jobbe for å sikre sentrale norske gyteområder og fiskefelt mot negativ påvirkning fra annen næringsvirksomhet.

Regjeringen vil legge til rette for mer næringsaktivitet knyttet til tang og tare og nye marine ressurser. En viktig forutsetning vil være at det finnes nok egnet areal til slik høsting, samt akvakultur, og Fiskeridirektoratet må bidra i dette arbeidet. Det er også forventet vekst i oppdrett av laksefisk i sjø, innføring av ny merdteknologi, etablering av havbruksanlegg til havs og utvikling av nye marine næringer som tare, skjell, torskeoppdrett, CO₂-lagring, mineraler på havbunnen m.m. Det er derfor behov for økt kunnskap knyttet til lokalisering, regelverksutvikling og effekter av næringsvirksomhet på miljø og andre næringer. Her har Fiskeridirektoratet en viktig rolle i samarbeid med Havforskningsinstituttet.

Samarbeid med andre sektormyndigheter, som forvalter egne arealinteresser i sjøområdene, er viktig for å ivareta Fiskeridirektoratets sektoransvar for fiskeri og havbruk. Arbeidet med vannforskriften og i faglig forum for de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder er prioriterte samarbeid i den forbindelse.

Fiskeridirektoratet skal gjennom sin deltagelse i globale havmiljøprosesser under OSPAR og Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) bidra til å sikre ivaretagelse av norske fiskeripolitiske posisjoner i disse prosessene. Fiskeridirektoratet bes klargjøre hvordan globale kriterier¹ for effektive arealbaserte forvaltningstiltak kan anvendes i praktisk fiskeriforvaltning og i samarbeid med Havforskningsinstituttet å vurdere forslag til kunnskapsbehov og forbedringer i norske tiltak, slik at de kan få en forbedret langsiktig bevaringseffekt.

Geodata

Fiskeridirektoratet skal tilrettelegge stedfestede data i kartverktøy til bruk for egen saksbehandling, og gjøre kartfestede data tilgjengelig for andre offentlige og private brukere.

---

¹ Dvs CBDs OECM kriterier og kommende nye globale mål om 30% vern og bevaring.

Direktoratet må derfor prioritere informasjonsforvaltningen, for å få god oversikt over egne data, gode beskrivelser av disse dataene, og gjøre dem tilgjengelig i en form som gjør det mulig å gjenbruke dem i BarentsWatch og andre nasjonale delingsplattformer.

I tillegg til egne tjenester, må direktoratet prioritere deltakelsen i BarentsWatch-samarbeidet, for å sikre best mulig utnyttelse av egne og andre etaters data både i de tverretatlige lukkede tjenester som sporing og samhandling og de brukerrettede tjenestene som Fisk-info og Fiskehelse.

Marin forsøpling

Arbeidet mot marin forsøpling blir stadig viktigere både globalt og nasjonalt. Regjeringen vil lede an i innsatsen for å stanse plastforurensning i havet. Fiskeridirektoratet har en viktig rolle i dette, som ansvarlig for å forebygge og rydde opp marin forsøpling fra fiskeri, havbruk og fritidsfiske. Direktoratet skal videreføre sin solide innsats på dette feltet i tråd med sin flerårige handlingsplan.

4.4 Utvikling og drift av virksomheten

I 2023 blir det avgjørende for Fiskeridirektoratet å få en ny organisasjonsstruktur til å fungere godt, slik at formålet med endringene kan realiseres.

Videre utvikling av digitale løsninger og styrking av etatens informasjonsforvaltning er en hovedprioritering, og står sentralt både ifm. forvaltning av tillatelser, kvoteregnskap, utvikling av ressurskontrollen og forvaltning og tilsyn innenfor havbruk.

Fiskeridirektoratet skal i 2023 forsterke digitaliseringssamarbeidet med andre relevante etater med sikte på mer kostnadseffektiv digitalisering og økt samhandling på tvers av forvaltningen, som kan gi datakvalitets- og automatiseringsgevinster i forvaltning og ovenfor næringsaktørene.

På akvakulturområdet vil en viktig prioritering også i 2023 være å fortsette utviklingen av digital samhandling mellom havbruksnæringen og myndighetene.

Fiskeridirektoratet skal i 2023 fortsette arbeidet med å utvikle en løsning for maskin-til-maskin overføring av produksjonsdata, samt tilrettelegge for automatisert mottak og analyse av rapportering fra oppdrettere for automatisk gjennomføring av tilsyn og kontroll. Forslaget om innføring av grunnrenteskatt for deler av akvakulturnæringen vil også trolig nødvendiggjøre et utvidet samarbeid mellom Fiskeridir og Skattetaten knyttet til rapportering.

Styring og økonomiforvaltning

Regjeringen har i Hurdalplattformen varslet en tillitsreform med få, tydelige og relevante mål i offentlig sektor. Departementet vil ta initiativ til en felles prosess for revisjon av den overordnede mål- og resultatstyringen av Fiskeridirektoratet i 2023. Samtidig er det naturlig at Fiskeridirektoratet videreutvikler sin interne virksomhetsstyring i lys av ny organisering.

Fiskeriforskningsavgiften kan benyttes til å investere i digital infrastruktur, som både vil komme ressursforskningen og -forvaltningen til gode. Videre skal styrket kontrollbudsjett bidra til finansiering av forbedrede IT-verktøy for ressurskontrollen.

Direktoratet skal i løpet av 2023 fullt ut følge kravene i Finansdepartementets rundskriv R-112 Bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.

Produksjon av offisiell statistikk

Fiskeridirektoratet skal produsere og formidle offisiell statistikk innen fiskeri og akvakultur i henhold til "Nasjonalt program for offisiell statistikk". Fiskeridirektoratet skal også videreføre samarbeidet med SSB med sikte på rapportering inn mot FNs bærekraftsmål.

5. Bestillinger

Ut over oppgaver og leveranser i forbindelse med årlige reguleringer og løpende forvaltning, må Fiskeridirektoratet i 2023 sette av ressurser til følgende bestillinger:

Sak	Frist
I samarbeid med Miljødirektoratet bidra til vurdering av hvilke fiskeriforvaltningstiltak som kan inngå i rapportering av Norges bidrag for å oppfylle de internasjonale miljømålene om bevaring av viktige områder for marin natur.	1. kvartal
Koordinere pilotprosjekt for levendelagring av makrellstørje i samarbeid med Havforskningsinstituttet og næringen, for å ivareta norske forpliktelser i ICCAT.	Første rapport til ICCAT – 1. feb 2024
Fremme forslag om vernetiltak for gytefelt for kysttorsk nord for 62 grader nord, som skal gjelde fra 2024.	15. oktober
Arrangere et seminar om fritids- og turistfiske i det kystnære fisket for forvaltere og forskere. Status for kunnskap, utfordringer og behov for tiltak, for å sikre en bærekraftig forvaltning av våre kystnære marine ressurser.	Andre kvartal 2023

6. Andre forutsetninger og føringer

6.1 Sikkerhet og beredskap

Departementets mål er blant annet å bidra til at næringslivet gjøres i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Fiskeridirektoratet skal innenfor sitt samfunnsoppdrag understøtte denne målsettingen, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

Som følge av Russlands angrepskrig mot Ukraina er den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa svært alvorlig. I den forbindelse bes Fiskeridirektoratet om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Fiskeridirektoratet bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om direktoratet er tilstrekkelig forberedt ift. eget ansvarsområde i hele krisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Fiskeridirektoratet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Fiskeridirektoratet har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at sikkerhets- og beredskapsarbeidet er risikobasert, og at direktoratet regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser. Det skal redegjøres for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten, jf. vedlegg 3.

6.2 Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Fiskeridirektoratet

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetenes strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i selskapets strategier.

- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Fiskeridirektoratet skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning.

Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Fiskeridirektoratet har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Fiskeridirektoratet skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2023.

Grønn omstilling og en mer effektiv og sirkulær økonomi med økt gjenbruk kan bidra til framvekst av ny industri, opprettelse av nye arbeidsplasser og redusert press på naturressursene våre. Det grønne skiftet og annen omstilling av norsk økonomi vil kreve store investeringer. Regjeringens mål er å mobilisere mest mulig privat kapital. Staten skal være en pådriver og en aktiv tilrettelegger for nye, lønnsomme næringer og bedrifter, og for verdiskapende eksport.

6.3 Mangfold og likestilling

Fiskeridirektoratet har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Fiskeridirektoratet skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Fiskeridirektoratet bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i virksomheten. Ledergruppen i Fiskeridirektoratet skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, i hele virksomheten og i forbindelse med rekruttering.

Fiskeridirektoratet skal utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2023 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

6.4 Tillitsreformen

For å skape et større faglig handlingsrom for førstelinjen i staten og kommunesektoren forventer departementet at Fiskeridirektoratet arbeider aktivt med å sette tillitsreformen på dagsordenen, og at virksomheten vurderer hvilke utviklingsprosesser, konkrete tiltak og utprøving av nye og endrede løsninger og prosesser (piloter) som kan være hensiktsmessige, og iverksetter disse. Prioriterte tiltak er reduserte rapporterings- og dokumentasjonskrav, mindre bruk av aktivitetsstyring, styrket medbestemmelse og bedre mulighet for involvering av ansattes organisasjoner og brukerorganisasjoner, forbedret

styring, organisering og samordning, og økt bruk av tillitsbasert ledelse. Departementet legger opp for dialog om disse temaene i løpet av 2023.

6.5 Åpenhet, arkivering og innsyn:

Regjeringen har et mål om å føre en politikk for mer åpenhet, med utgangspunkt i arkiv- og offentlighetsloven. Forutsetningen for dette politiske målet er en riktig praktisering av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn. Det forventes at Fiskeridirektoratet iverksetter tiltak som vurderes som nødvendige for å sørge for overholdelse av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn, som tar utgangspunkt i kravene om internkontroll i Reglement for økonomistyring i staten og Arkivverkets veileder for etablering av internkontroll på arkivområdet. Fiskeridirektoratet kan benytte Arkivverkets verktøy for risikovurdering av arkivholdet i en virksomhet, for å kartlegge status og gjennomføre en egevaluering i virksomheten på dette området. Vurderingene, planlagte tiltak og gjennomføringen i 2023 vil bli fulgt opp gjennom styringsdialogen.

6.6 Reisekutt og de nye flyreiseavtalene

I statsbudsjettet 2023 er driftspostene kuttet med 20 prosent av reisebudsjettet sammenlignet med faktiske reisekostnader i 2019. Statens innkjøpscenter i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har også inngått nye flyreiseavtaler, som omfatter 327 ulike strekninger med 629 tilhørende avtaleområder. En viktig forutsetning for å realisere innsparingspotensialet i Fiskeridirektoratet vil være å utnytte de nye flyreiseavtalene i størst mulig grad. I tillegg må Fiskeridirektoratet selv vurdere potensialet for å redusere reiser, for eksempel ved å bruke digitale møter i større grad. Oppfølgingen av reisekutt og flyreiseavtaler i Fiskeridirektoratet vil være et viktig tema i styringsdialogen i løpet av 2023.

6.7 Retningslinjer for lokalisering av statlige virksomheter

Fiskeridirektoratet skal gjøre seg kjent med justerte retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon, som erstatter tidligere retningslinjer fra 2019, fastsatt ved kongelig resolusjon i statsråd 12. august 2022. De nye retningslinjene gjelder fra dette tidspunktet. Praktisering av de nye retningslinjene vil bli fulgt opp i styringsdialogen»

6.8 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antall lærlinger i virksomheten skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med flere enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn én lærling. Fiskeridirektoratet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at Fiskeridirektoratet arbeider for å ta imot studenter i praksis, i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere følgende: Antall lærlinger, om virksomheten har vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Fiskeridirektoratet skal også rapportere om arbeidet som er gjennomført for å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsakene til dette og hva virksomheten har gjort for å oppfylle kravene.

6.9 Konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2023 skal Fiskeridirektoratet arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Fiskeridirektoratet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om tiltak som ble iverksatt og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i Fiskeridirektoratet der virksomheten benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Fiskeridirektoratet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

6.10 Desentralisert arbeid

Fiskeridirektoratet skal vurdere hvilke muligheter som finnes for å øke bruk av desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig. Hensikten er å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitiske gevinster. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med anledning til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap, der dette er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes. For eksempel hvis desentralisert arbeid medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Virksomhetens ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gires ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Fiskeridirektoratet skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt redegjøres for årsakene til dette.

7. Budsjettvedtak og -fullmakter for 2023

7.1 Budsjettvedtak

For Fiskeridirektoratet er det fattet budsjettvedtak på kap. 917, 3917 og 5574. I tillegg forvalter direktoratet flere tilskuddsordninger på kap. 919 Diverse fiskeriformål, jf. punkt 7.3.

Fiskeridirektoratet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 7.2 under.

Utgifter

	<i>(i 1 000 kr)</i>
Kap. 917 Fiskeridirektoratet	
Post 01 Driftsutgifter	470 900
Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres	121 000
Sum kap. 917	591 900

Inntekter

	<i>(i 1 000 kr)</i>
Kap. 3917 Fiskeridirektoratet	
Post 01 Diverse inntekter	1 200
Post 05 Saksbehandlingsgebyr	30 315
Post 86 Forvaltningssanksjoner	10 000
Sum kap. 3917	41 515
Kap. 5574 Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
Post 72 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	33 100
Post 73 Årsavgift merkeregisteret	8 600
Post 74 Fiskeriforskningsavgift	345 600
Post 76 Kontrollavgift fiskeflåten	46 500
Sum kap. 5574	433 800

Nærmere om endringer under enkelte av budsjettpostene:

Kap. 917 post 01 Driftsutgifter

Sammenlignet med 2022 er bevilgningen økt med 2,5 mill. kroner, for å styrke forvaltningen av havvind og havbruk til havs med sikte på sameksistens mellom havnæringene. Den er videre økt med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning av saksbehandlingsgebyr, jf. kap. 3917, post 05.

Bevilgningen er teknisk redusert med 5 mill. kroner som følge av nettoføring av refusjoner mot en tilsvarende reduksjon av kap. 3917, post 01. Andre endringer omfatter bl.a. pris- og

lønnskompensasjon, reduksjon pga. antatt innsparing reiseutgifter og nedjustering av for høy kompensasjon i ny premiemodell i Statens pensjonskasse.

Kap. 917 post 22 Fiskeriforskning og -overvåkning, kan overføres

Bevilgningen skal dekke deler av kostnadene ved å skaffe nødvendig kunnskapsgrunnlag for fiskeriforvaltningen, til å forebygge marin forsøpling fra fiskerinæringen og rydde tapte fiskeredskap.

Kap. 3917 post 01 Diverse inntekter

Bevilgningen er teknisk redusert med 5 mill. kroner som følge av nettoføring av refusjoner mot en tilsvarende reduksjon av kap. 917, post 01.

Kap. 3917 post 05 Saksbehandlingsgebyr

For å dekke kostnadene til tjenestene er bevilgningen økt med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning av kap. 917.01. Bevilgningen er justert for prisvekst, samt en forutsetning om reduserte reiseutgifter og nedjustering av for høy kompensasjon i ny premiemodell i Statens pensjonskasse.

7.2 Budsjetfullmakter

Merinntektsfullmakt

Fiskeridirektoratet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 917, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3917, post 01. Dette gjelder likevel ikke eventuelle merinntekter fra forskningsfangst.

Merinntekter som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelse som utgiftsføres på kap. 1633, post 01. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende år. Se Finansdepartementets rundskriv R-110 for mer informasjon.

7.3 Forvaltning av tilskudd

Fiskeridirektoratet har ansvar for å forvalte tilskuddsordninger under kap. 919, postene 60, 71, 74 og 76. Fiskeridirektoratet er i tillegg delegert ansvaret for utbetaling og oppfølging av tilskuddene på kap. 919 post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, som forvaltes av Nærings- og fiskeridepartementet.

Tilskuddsordningene skal forvaltes og følges opp i overensstemmelse med gjeldende regelverk for den enkelte ordning.

(i 1 000 kr)

Kap. 919 Diverse fiskeriformål	
Post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	503 000
Post 71 Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500
Post 74 Erstatninger, kan overføres	1 900
Post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, kan overføres	28 800
Post 76 Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres	6 900
Sum kap. 919	543 100

Bevilgningen over post 60 gjelder kommunenes og fylkeskommunenes andel av vederlag for tildelte oppdrettstillatelser. Fiskeridirektoratet skal utbetale tilskudd i henhold til Stortingets vedtak, jf. Innst. 8 S (2022-2023) og Prop. 1 S (2022-2023) for NFD.

Tilskuddet over post 71 Tilskudd til velferdsstasjoner skal utbetales etter samme fordelingsnøkkel som tidligere med 1,375 mill. kroner til Norges Fiskarlag og 1,125 mill. kroner til Den Indre Sjømannsmisjon.

7.4 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Fiskeridirektoratet skal føre periodisert virksomhetsregnskap og bruke statens regnskapsstandarder (SRS), jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114.

7.5 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette brevet gir Nærings- og fiskeridepartementet med dette Fiskeridirektoratet i 2023 adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Elisabeth Norgård Gabrielsen
ekspedisjonssjef

Silje Wangen Myklebust
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2022 (jf. eget brev fra NFD med frister)
Mars	1. mars 15. mars 15. mars	Innspill til revidert budsjett 2023 Årsrapport 2022, jf. krav i R-115 Budsjettforslag 2024
April	X. april	Etatsstyringsmøte vår
Juni	Juni 15. juni	Kontraktssamtale med virksomhetsleder Prognose for førstehåndsomsetningen for inneværende år og neste år
Sept.	20. sept.: 20. sept.:	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., og eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2021
Okt.	Okt. - nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2024
Nov.	1. nov. X. nov.	Evt. innspill til store satsinger 2025 Etatsstyringsmøte høst
Des.	21. des.	Tildelingsbrev for 2024

Vedlegg 2: Fullmakter

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.11.2022. Det vises også til veileder i statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Nærings- og fiskeridepartementet delegerer med dette følgende fullmakter til Fiskeridirektoratet for 2023, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av [*Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*](#), fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, begrenset til 5 prosent av bevilgningen under post 01.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

NFD gjør særlig oppmerksom på siste punktet over. Ordningen med overskridelse til investeringsformål mot innsparing i de kommende budsjetterminer ble som en prøveordning for årene 2017–2022 utvidet slik at innsparingsperioden ble økt fra tre til fem år. Prøveordningen er ikke forlenget, og ved bruk av fullmakten fra 2023 gjelder ordinær innsparingsperiode på tre år, jf. pkt. 2.6.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv 110. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

- Fiskeridirektoratets personalreglement som er stadfestet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 11.11.2002. Sist endret 07.02.2012.
- Fiskeridirektoratet gis fullmakt til å avgjøre dekning av flytteutgifter til/fra utlandet i henhold til Statens personalhåndbok punkt 10.6.4.
- Fiskeridirektoratet delegeres fullmakt til å gi forskerinnsyn etter forvaltningslovens § 13 d. Det forutsettes at forskerinnsynet underlegges betryggende rutiner, og at mottakerne av informasjonen gjøres kjent med sine forpliktelser, jf. forvaltningslovens § 13 e iht. siste ledd samme paragraf. Nærings- og fiskeridepartementet er klageinstans for vedtak etter denne hjemmel. Hjemmel for delegasjon er endring i forvaltningsforskriften § 8, fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967, forvaltningsloven § 13d og § 28.

Vedlegg 3: Krav til rapportering og budsjettinnspill

Årsrapportering og regnskap for 2022

Statsregnskapet for 2022

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2022 meddeles i eget brev fra NFD med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

Årsrapport for 2022

Årsrapporten med årsregnskap for 2022 skal oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen. Rapport og regnskap skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Se dfo.no/no/Styring/Årsrapport.

I tillegg ønsker NFD følgende noter i årsregnskapets bevilgningsrapportering for 2022:

- forbruk per hovedformål for følgende poster
  - o kap. 917 post 22
  - o Kap. 919, postene 74 (ulike erstatningsordninger)
  - o Kap. 919, post 75 (ulike tilskuddsordninger)

For følgende inntektsposter ønskes en note som stiller opp viktigste inntektskilder:

- Kap. 3917, post 01: Fordeling på hovedgrupper (ODA-finansiering etc)
- Kap. 3917, post 05: Fordeling på ulike typer gebyr
- Kap. 3917, post 86: Fordeling på fiskeri og havbruk og på type sanksjon

Fiskeridirektoratet forventes i årsrapporten for 2022 å inkludere nøkkeltall for saksbehandling, tilsyn og kontroll og klagebehandling. Årsrapporten for 2022 skal også inneholde en rapport om hvordan etatens innsats i løpet av 2022 har bidratt til bærekraftsmål 14 og evt andre relevante bærekraftsmål.

Virksomhetene skal rapportere om konsulentbruk i 2022 og utviklingen av konsulentbruk i perioden 2020-2022. Rapporteringen kan omfatte utgiftene som går til kjøp av konsulenttjenester, estimert antall årsverk utført av konsulenttjenester og andelene disse størrelsene utgjør av henholdsvis utført arbeid og lønnskostnader. Rapporteringen bør også

skille mellom utgifter som går til kjøp av konsulenttenester for organisasjonsutvikling og kommunikasjonsrådgivning, dersom dette er mulig.

Årsrapporten skal også inkludere informasjon om antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, sammen med hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene om bruk av lærlinger som ble kommunisert i tildelingsbrevet, må redegjøre for årsakene til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravene.

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens rapportering om likestilling for 2022, se vedlegg 4.

Budsjettinnspill og rapportering for 2023

Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 1. mars 2023 for endring våren 2023
- 20. september 2023 for endringer høsten 2023

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år. RNB i mai og (nysaldering) i november.

Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold.

Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- en beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2023

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2023. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp fra statsregnskapet per 31. august 2023.
- Prognose for hele budsjettåret 2023.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer som bør fremmes i høstsesjonen, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

Budsjettforslag for 2024

Ordinært budsjettforslag for 2024

- Frist: 15. mars 2023

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjetttramme. Videre skal forslaget inneholde :

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2024. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2024. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2024.

- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2022 (regnskapstall), 2023 (gjeldende budsjett) og 2024 (forslag gitt dagens ramme).

I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Budsjettinnspill 2025

Budsjettinnspill til store satsinger for 2025

- Frist: 1. november 2023

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2025-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I

Finansdepartementets [føringer for satsingsforslag for -budsjettet](#) framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. høyt prioriterte tiltak i Hurdalsplattformen som krever økte bevilgninger for å kunne innfris
2. forslag med sterke bindinger (for eksempel demografiutgifter i kommuner helseforetak)
3. effektiviseringstiltak

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2022 som er publisert [her](#).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2025 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, utvikling framover dersom det ikke blir gitt tilleggsmidler og hva slags merverdi som vil oppnås gjennom forslaget?
2. Hvilke alternative tiltak er vurdert?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

[DFØ har utarbeidet en veileder](#) om hvordan disse spørsmålene kan besvares. Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter. For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en [overordnet gevinstrealiseringsplan](#) der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Vedlegg 4: Registreringsskjema for tilstandsrapportering – kjønn og mangfold

Etter likestillingsloven § 1 a, diskrimineringsloven § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 er alle statlige arbeidsgivere pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering og redegjøre for iverksatte og planlagte tiltak i årsrapporten. Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden, og ber om at rapporteringen fra våre virksomheter følger malen under.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent				Deltid pst.		Midl ansatte pst.		Foreldre- perm. pst.		Syke- fravær pst.	
	År	M pst.	K	Antall Kvinnens lønn av menns	M	K	M	K	M	K	M	K
Totalt i virksomheten	t-1											
	t-2											
Toppleidelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1											
	t-2											
Mellomledelse (eks. avd.direktør)	t-1											
	t-2											
(eks. seniorrådgiver)	t-1											
	t-2											